

9. Вергасов В. М. Активизация мыслительной деятельности студентов в высшей школе / В. М. Вергасов. – К. : Вища школа, 1979. – 216 с.

10. Вербицкий А. А. Технология контекстного обучения в системе повышения квалификации / Вербицкий А. А., Борисова Н. В. – М. : Наука, 1989. – 147 с.

Аннотация

В.Е.Берека

Внедрение инновационных технологий в систему подготовки менеджеров образования

В статье раскрывается содержание развивающей и контекстной технологии обучения слушателей магистратуры, предоставляется краткое описание некоторых инновационных методов подготовки будущих менеджеров образования.

Ключевые слова: развивающая и контекстная технологии обучения, менеджер образования, слушатели магистратуры, инновационные технологии.

Summary

V.Ye.Bereka

Introduction of Innovative Technologies into the System of Educational Managers Training

The contexts of developing and contextual technologies of education of the future Masters of education are revealed in the article, short description of some innovative methods of training of the future Masters of education are offered in the article.

Key words: developing and contextual technologies of education, manager of education, Masters of education, innovative technologies.

Дата надходження статті:

„9” грудня 2009 р.

УДК: 371.315.6+373.3-051

Л.Е.БСКІРОВА,

аспірант

(м.Сімферополь, АР Крим)

Модель формування готовності майбутніх учителів початкових класів до застосування інтерактивних технологій навчання

У статті розглядається проблема формування готовності майбутніх учителів початкових класів до застосування інтерактивних технологій навчання, визначена модель формування даного виду готовності.

Ключові слова: готовність до застосування інтерактивних технологій навчання, модель формування готовності до застосування інтерактивних технологій навчання.

Постановка проблеми в загальному вигляді... Одними з основних інновацій у галузі освіти є інтерактивні технології навчання. Однак учителі початкових класів знайомі тільки з окремими елементами інтерактивних технологій навчання, використання їх у практиці початкової школи носить фрагментарний, епізодичний характер, вчителі не готові до застосування інтерактивних технологій навчання, тому існує величезна проблема в предметно-методичній підготовці вчителів початкових класів у вищих навчальних закладах.

Формулювання цілей статті... Мета статті полягає у визначенні моделі формування готовності майбутніх учителів початкових класів до застосування інтерактивних технологій навчання.

Завдання статті – визначити модель формування готовності майбутніх учителів початкових класів до застосування інтерактивних технологій навчання.

Виклад основного матеріалу... Аналіз досліджень педагогічної готовності майбутніх учителів до застосування ними інтерактивних технологій навчання привів нас до наступних висновків:

- необхідності зміни мети навчання студентів, переорієнтації її на розвиток особистості суб'єкта;
- необхідності відходу від предметно-орієнтованої, знаннево-орієнтованої освіти, прагнення до створення суб'єкт-суб'єктних відносин між учасниками освітнього процесу з урахуванням особистого досвіду кожного суб'єкта, необхідності переорієнтації освіти: головне – не обсяг отриманих знань, а їх продуктивність;
- збагачення психолого-педагогічних, методичних дисциплін знаннями про інтерактивні технології навчання, їх вплив на психологічний розвиток, інтелектуальний розвиток, виховання дітей при застосуванні їх в освітньому процесі;
- переоцінити значення педагогічної практики, самостійної, дослідної роботи студентів.

За результатами констатуючого експерименту було зроблено висновок про те, що традиційне навчання у ВНЗ з його традиційними, стандартними формами, методами, засобами, змістом, цілями, завданнями навчання не сприятимуть формуванню готовності майбутніх учителів початкових класів до застосування інтерактивних технологій навчання. Тому необхідно внести зміни в навчально-методичні комплекси дисциплін циклу професійно орієнтованої підготовки, збагатити їх програми включенням тем, що розкривають поняття „інтерактивні технології навчання”, „інтерактивні технології кооперативного навчання”, „інтерактивні технології колективно-групового навчання”, „інтерактивні технології ситуативного моделювання”, „інтерактивні технології опрацювання дискусійних питань”. Знаннями про їх ознаки, види, особливості організації роботи при їх застосуванні, особливості побудови інтерактивного уроку, специфіку організації діяльності учнів на такому уроці, особливості діяльності вчителя, особливості створення суб'єкт-суб'єктного освітнього середовища, створення комфортних умов навчання, організації активної взаємодії студентів на занятті, організації рефлексії, різних форм взаємонавчання.

Таким чином, ми визначаємо поняття „готовність майбутнього учителя початкових класів до застосування інтерактивних технологій навчання” як один з аспектів спеціальної професійної підготовки. Сформуванню відповідний вид готовності – значить сформуванню цілі, мотиви, потреби в застосуванні інтерактивних технологій навчання майбутніми вчителями початкових класів, виробити систему знань, умінь, навичок про інтерактивні технології навчання та форми їх застосування, сформуванню і розвинути педагогічні здібності, необхідні для використання інтерактивних технологій навчання в освітньому процесі початкової школи.

Метою формуючого експерименту нашого дослідження є впровадження методики, яка дозволить сформуванню готовності майбутніх учителів початкових класів до застосування інтерактивних технологій навчання. Ми припускаємо, що професійна підготовка майбутнього вчителя початкових класів до застосування інтерактивних технологій навчання буде ефективною, і в результаті сформується готовність до застосування інтерактивних технологій навчання в подальшій професійно-педагогічній діяльності вчителя початкових класів, якщо:

- завдання, мета, зміст, форми організації діяльності, процес викладання дисциплін циклу професійно орієнтованої підготовки будуть націлені на застосування інтерактивних технологій навчання, створення суб'єкт-суб'єктного освітнього середовища, на розвиток особистості дитини, на розвиток педагогічної рефлексії;

- в процесі освоєння дисциплін циклу професійно орієнтованої підготовки надавати студентам інформацію про інтерактивні технології навчання, їх ознаки, класифікації, особливості організації роботи на інтерактивних уроках, з виділенням порівняльної характеристики освітніх процесів, що протікають при традиційному навчанні та під час навчання, заснованому на застосуванні інтерактивних технологій. Це допоможе студентам усвідомити важливість і необхідність оволодіння інтерактивними технологіями навчання та їх застосування в подальшій професійній діяльності;

- включити до навчального плану професійно-педагогічної підготовки майбутніх учителів початкових класів курс „Підготовка майбутніх учителів початкових класів до застосування інтерактивних технологій”;

- в процесі проведення лекційних, практичних, семінарських, лабораторних занять, консультацій, педагогічної практики, організації самостійної роботи студентів формувати в них потребу в оволодінні знаннями і відповідними вміннями та навичками зі створення комфортних умов навчання, створення суб'єкт-суб'єктних відносин у навчальному процесі, атмосфери співтворчості, співпраці, взаємної підтримки, доброзичливості;

- під час проходження студентами педагогічної практики – орієнтувати її цілі і мотиви на розвиток особистості дитини, на створення суб'єкт-суб'єктних відносин, комфортних умов навчання у навчальному процесі початкової школи. Введення в план педагогічної практики аналітичних завдань, аналізу педагогічних ситуацій, пов'язаних із застосуванням інтерактивних технологій навчання, підготовки, організації та проведення інтерактивних уроків, виховних заходів, батьківських зборів із застосуванням інтерактивних технологій навчання;

- стимулювати пізнавальну активність студентів у психолого-педагогічних, окремометодичних питаннях, пов'язаних із застосуванням інтерактивних технологій навчання в початковій школі, у навчальній, науково-дослідній, практичній, самостійній діяльності студентів, при написанні ними курсових, бакалаврських, магістерських робіт;

- активізувати студентів у надбанні психолого-педагогічних, окремометодичних теоретичних знань, практичних умінь і навичок у питаннях, пов'язаних із застосуванням інтерактивних технологій навчання в навчально-виховному процесі початкової школи шляхом залучення їх до роботи „Дискусійного клубу”;

- сформуванню у студентів внутрішню необхідність у постійному професійному розвитку, самовдосконаленні, потребу в оволодінні інтерактивними технологіями навчання, нарощуванні

педагогічної майстерності в застосуванні інтерактивних технологій навчання, збагачення обсягу знань, вдосконалення умінь і навичок використання різного виду інтерактивних технологій навчання;

- навчати студентів грамотно співвідносити свої індивідуально-особистісні, професійно-педагогічні можливості як майбутнього вчителя початкових класів, з індивідуальними, особистісними особливостями молодших школярів і застосуванням різних видів інтерактивних технологій навчання, з дотриманням правил організації, проведення інтерактивного уроку.

Модель формування готовності майбутніх учителів початкових класів до застосування інтерактивних технологій навчання представлена на рис. 1.

Серед принципів, на яких був заснований процес формування готовності майбутніх учителів початкових класів до застосування інтерактивних технологій навчання, ми виділили наступні: принцип взаємодії, принцип суб'єкт-суб'єктних відносин, принцип активності, принцип рефлексії, принцип комфортності, принцип поєднання колективної, групової та індивідуальної роботи, принцип інтеграції. Під принципами в педагогіці розуміють основні, вихідні положення, на які спирається процес навчання, виконання яких забезпечить ефективність в досягненні цілей.

Принцип взаємодії передбачає включення всіх студентів у процес навчання на основі їх позитивної доброзичливої продуктивної взаємодії, взаємонавчання один одного, з опорою на суб'єктний досвід кожного з них.

Принцип активності передбачає включення студента в процес навчання, заснованого на застосуванні інтерактивних технологій навчання: рольові, ділові ігри, ігри-імітації, симуляції, тренінги, вирішення педагогічних завдань, дискусійних питань тощо. Включення у діяльність дозволяє відчувати її, інтеріоризуватися в ній, на собі відчувати характер складу міжособистісної взаємодії, дозволяє відчувати її і в „ролі учня”, і в „ролі вчителя”, сприяє особистісному, професійному розвитку суб'єкта.

Принцип рефлексії своєї навчальної діяльності дозволяє студентам усвідомити процес навчання, осмислити його результативність, спрямованість, проаналізувати свої відчуття, переживання, розглянути особливості власного мислення і мислення інших учасників взаємодії, власні способи розумової діяльності, відкоригувати власні пізнавальні цілі, освітню траєкторію професійного розвитку.

Принцип суб'єкт-суб'єктних відносин передбачає навчання, засноване на діалозі рівних партнерів, зі створенням демократичних відносин у навчанні, де викладач і студент – рівноправні, рівнозначні суб'єкти освітнього процесу, викладач – організатор, помічник, консультант. Цей принцип передбачає встановлення істинно гуманних відносин між викладачами ВНЗ і студентами, що згодом стане проекцією у відносинах учитель – молодший школяр у початковій школі.

Принцип комфортності припускає комфортні умови навчання, в яких студент відчує свою інтелектуальну спроможність, атмосферу взаємної емоційної та інтелектуальної підтримки, доброзичливості, атмосферу співпраці, співтворчості, з проживанням у навчальному процесі ситуацій успіху.

Принцип поєднання колективної, групової та індивідуальної роботи передбачає побудову навчального процесу на основі застосування чотирьох видів інтерактивних технологій навчання: інтерактивних технологій кооперативного навчання, інтерактивних технологій колективно-групового навчання, інтерактивних технологій ситуативного моделювання, інтерактивних технологій відпрацювання дискусійних питань, поєднання індивідуальної, парної, групової, колективної роботи.

Принцип інтеграції передбачає зв'язування окремих диференційованих частин отриманих знань, умінь і навичок із застосування інтерактивних технологій навчання в єдине ціле, що має на увазі певну впорядкованість, узгодженість, систематизацію в знаннях. Учитель початкових класів – вчитель, який викладає не один предмет, а комплекс предметів, отже, вивчає у ВНЗ комплекс методик з дисциплін, які викладаються в початковій школі. Таким чином, принцип інтеграції сприяє зближенню і зв'язку педагогічних, психологічних, методичних наук, теоретичних і практичних знань, умінь, навичок, набутих студентами у ВНЗ в сфері застосування інтерактивних технологій навчання у своїй подальшій професійно-педагогічній діяльності.

Висновки... Таким чином:

- вперше в педагогіці визначено поняття „готовність майбутніх учителів початкових класів до застосування інтерактивних технологій навчання”;

- виявлена модель формування готовності майбутніх учителів початкових класів до застосування інтерактивних технологій навчання.

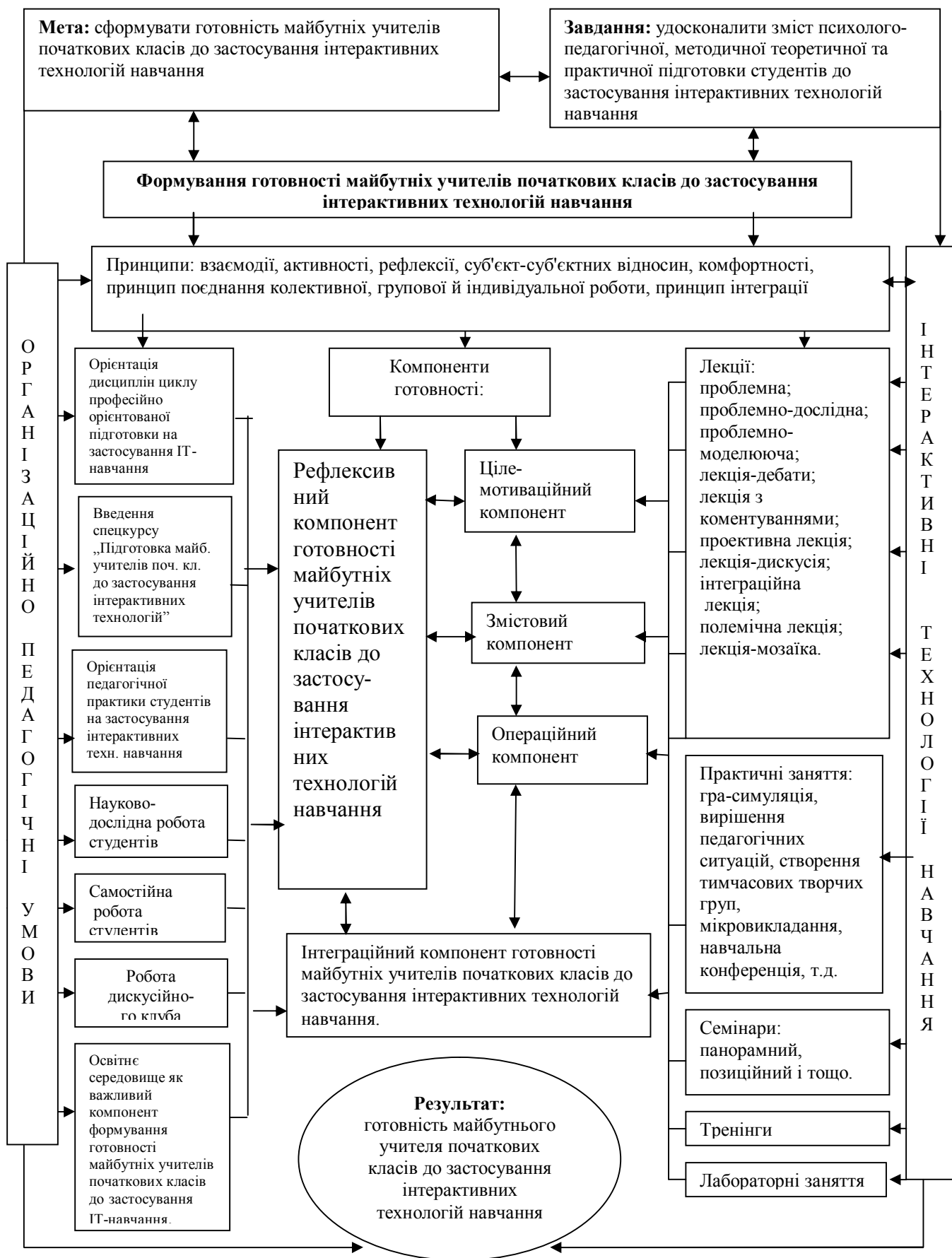

Рис. 1. Модель формування готовності майбутніх учителів початкових класів до застосування інтерактивних технологій навчання.

Список використаних джерел та літератури:

1. Барбіна Є. С. Теоретичні аспекти професійної підготовки майбутнього вчителя / Є. С. Барбіна // Збірник наукових праць : Педагогічні науки. – Херсон : Вид-во ХДПУ. – Вип. 27. – С.96-99.
2. Бех І. Д. Гуманістична педагогіка як нова інноваційна парадигма / І. Д. Бех // Науковий вісник Миколаївського державного педагогічного університету : зб. наук. праць. – Миколаїв : МДПУ, 2001. – Вип. IV. – 294 с. – (Педагогічні науки).
3. Глузман А. В. Профессионально-педагогическая подготовка студентов университета: теория и путь исследования : [моногр.] / А. В. Глузман. – К. : Поисково-издательское агентство, 1998. – 252 с.
4. Дьяченко М. И. Психологические проблемы готовности к деятельности / Дьяченко М. И., Кандыбович Л. А. – Минск : БГУ, 1976. – 176 с.
5. Євдокімов В. Особистісний підхід як критерій інноваційності педагогічних технологій / Євдокімов В., Луценко В. // Наукові записи Кіровоградського педагогічного університету. – 2001. – Ч. 1. – С. 21-26.
6. Линенко А. Ф. Теорія і практика формування готовності студентів педагогічних вузів до професійної діяльності : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра пед. наук : 13.00.04 „Теорія і методика професійної освіти” / А. Ф. Линенко. – К., 1996. – 44 с.
7. Мороз А. Г. Формирование готовности к педагогической деятельности у молодых учителей / А. Г. Мороз // Психолого-педагогические основы совершенствования подготовки специалистов в университете. – Днепропетровск : Изд-во Днепропетровского ун-та, 1980. – С.71-75.
8. Пуховська Л. П. Особистісна модель підготовки викладачів на Заході / Л. П. Пуховська // Наукові праці : збірник. – Миколаїв : Вид-во МФ НАУКМА, 2000. – Т.7: Педагогіка. – 112 с.

Анотація

Л.Э.Бекирова

Модель формування готовності майбутніх учителів початкових класів к використанню інтерактивних технологій навчання

В статті розглядається проблема формування готовності майбутніх учителів початкових класів к використанню інтерактивних технологій навчання, определена модель формування даного виду готовності.

Ключевые слова: *готовність к використанню інтерактивних технологій навчання, модель формування готовності.*

Summary

L.E.Bekirova

The Model of Formation of the Future Primary School Teachers' Readiness to Usage of Interactive Technologies of Teaching

The problem of formation of the future primary school teachers' readiness to the usage of interactive technologies of teaching is studied in the article, the model of this type of readiness formation is defined.

Key words: *readiness to usage of interactive technologies of teaching, the model of readiness formation.*

Дата надходження статті:

„6” жовтня 2009 р.

УДК 378.1.001.73 (438) (045)

К.М.БІНИЦЬКА,
методист
(м.Хмельницький)

Реформування вищої педагогічної освіти в Республіці Польща

У статті розглядаються засади розвитку вищої педагогічної освіти Республіки Польща, відображено загальні реформи вищої педагогічної освіти, зокрема в вищих педагогічних школах відповідно до вимог Болонського процесу, вказані завдання для розвитку вищих педагогічних шкіл в Республіці Польща.

Ключові слова: *реформування вищої педагогічної освіти в Республіці Польща, вищі педагогічні школи Республіки Польща, інтеграція в Болонський процес.*

Постановка проблеми в загальному вигляді...Пріоритетним завданням України є її входження до європейської та світової спільноти. Україна чітко визначила орієнтири входження в освітній, науковий і культурний простір Європи. Інтеграційні процеси в системі національної освіти виступають як складова частина всебічної глобалізації світових процесів розвитку, як визначальний інтелектуальний базис гармонійного розвитку національних соціально-економічних систем. Вивчення західноєвропейського досвіду реформування вищої педагогічної освіти може бути корисним під час планування та реалізації модернізаційних змін у вищій школі України, орієнтованих на її якісне оновлення та інтеграцію в європейський освітній і науковий простір. Враховуючи спільність історичних, культурних та географічних умов розвитку, уваги вимагає досвід розвитку освіти країн, які успішно інтегрувалися в